

ČESTITAMO DAN DRŽAVNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE

Daniela Tonković (2. r. grafike)

D a l m a t i n s k i n o k t u r n o

Sunce je umorni očiju,

sinje sine pojubile

suvu zemju,

bava razastre čukov krik

po poju - ,

zaspe još jedan dan.

Nebo ka sipa ispusti crnilo na kuće

ponistre se zatvoru,

da čemer ne ulize

vitar pojača

počne šcipat

svojin ladnin prstiman.

Sine se pristašeno prijubu uza cabla.

Zaškripje zrak.

Joško Matijević : Što volim grafite ...

Izdavač: Škola likovnih umjetnosti

Adresa: Fausta Vrančića 17, Split

Tel /faks: 021 / 521-874

Glavna i odgovorna urednica: prof. Vanja Škrobica

Odbor lista: profesori Jasenka Žuvela Splivalo, Aleksandra Bogavčić i Mladen Bilankov

Redakcija: Tisja Kljaković (3. r. slikarstvo), Silvia Siminati (3. r. slikarstvo), Šime Bilić (4.r. fotografija)

Ivana Lapenda (2. r. slikarstvo)

Naslovница: prof. Jasenka Žuvela Splivalo (izlog u Dubrovniku povodom UNESCO-ovih dana 1996. ; izlog je djelo prof. J.Runjića i M. Radeljaka

Slog i grafička obrada lista: prof. Vanja Škrobica

Lektorica: prof. Ivana Jukić

ARTLIST je oslobođen plaćanja poreza na promet Rješenjem Ministarstva prosvjete i športa br. 532-1/7-94-2 od 31. listopada

prof. Vanja Škrobica

U Splitu su povremeno ili trajno boravili mnogi poznati ljudi. U rubrici SPLIT 1700 budimo sjećanjaa na neke ljude i događaje. Ovaj put govorimo o osnivaču naše škole

KAMILO TONČIĆ

Kamilo Tončić rodio se u Zadru 1878. godine. Školovao se u Hvaru i Splitu. U Beču je pohađao i diplomirao na Visokoj tehničkoj školi. Radio je kao pristav u bečkom Ministarstvu željeznica, potom kao građevinski povjerenik, da bi na kraju došao u Split i dobio posao zamjenika prometnog upravitelja željezničke postaje. Od tada, pa sve do svoje smrti 1961. godine njegov život i rad vezani su za Split i Dalmaciju.

Zahvaljujući Kamilu Tončiću, iz naučnih i majstorskih tečajeva izrasla je Obrtnička škola u Splitu. Od 1907. on u njoj radi kao profesor, a kasnije je imenovan i za ravnatelja. Škola je imala veliki ugled u gradu i u njoj su radili književnik Dinko Šimunović, glazbenik Josip Hatze i dr. Iz ove škole kasnije su izrasle ili se izdvojile mnoge današnje strukovne škole: Elektrotehnička, Umjetnička, Graditeljska. Kamilo Tončić osnivač je današnjeg Etnografskog muzeja (koji je u početku djelovao pri samoj Obrtničkoj školi) i splitske Galerije umjetnina.

Dioklecijanova palača i antički spomenici bili su mu posebna ljubav. Kao član Povjerenstva Dioklecijanove palače zalagao se za očuvanje ljepote Peristila. Glede toga izdao je album pod naslovom "Dioklecijanova palača" u kojem govori o zaštiti ovog svjetskog dragulja antičke baštine.

Kamilo Tončić projektirao je nekoliko javnih i privatnih zgrada. Među njegove najuspjelije radove stručnjaci ubrajaju secesijsku zgradu "sumpornoga kupališta" /Splitske toplice/ u Marmontovoj ulici .

Tončić je i autor nacrtu za zgradu "Hrvatskog doma" u današnjoj Tončićevoj ulici (zgrada Gradskega kazališta lutaka), zgradu Savo na Morpurgovoj poljani itd.

Od privatnih kuća valja spomenuti kuću Rendić, palaču grofa Pavlovića, zgradu dr. Tomasea, vile kontea Vitturija i dr. Smodlake i dr.

Iako nije bio školovani arhitekt, Kamila Tončića ubrajamo u najplodnije graditelje u Splitu u prvoj polovini XX. st. Studiranje u Beču, u središtu tadašnje kulturne Europe, ostavilo je traga na njegovo poimanje i razmišljanje u graditeljstvu. Zahvaljujući njemu Split je od malog provincijskog gradića počeo dobivati duh secesijske Europe.

Kamilo Tončić

Vinko Barić (učenik 3. r. slikearstvo) izdao je, potpomognut uslugama škole, svoj prvi strip. Prenosimo ulomke osvrta (*Petar Viđak*) iz "Slobodne Dalmacije".

HVALA OCU, HVALA MAJCI

Vinko Barić, "Samo da ne propadne", Limited Editijon, Spljet, 1997.

Ako su u vremenu krize fanzini nadomjestak ugaslome revijalnom tisku, zašto onda skromni samizdati ne bi mogli figurirati kao surrogat albumske produkcije? Da je posrijedi tek retoričko pitanje, svjedoči, među ostalim, i primjer Vinka Barića, mladog splitskog autora koji je (...) u vlastitoj režiji "oknjižio" trideset nepretencioznih gegtabloa. (...)

Istini za volju, proglašavati njegovu zbirčicu ranih radova štivom za sladokusce, bilo bi u najmanju ruku neumjesno. Uostalom, ako je vjerovati usmenoj predaji, riječ je o osobi koju bismo - žargonom novinara crne kronike - mogli predstaviti kao starijeg maloljetnika. Ponavljati ovaj znameniti *Delicev* usklik "hvala ocu, hvala majci!" mogao bi stoga samo drznik koji se kani podsmijehnuti boljim običajima pedagoške struke. Nema, međutim, nikakve dvojbe oko toga da je riječ o knjižici koja daje dovoljno povoda dovoljno povoda da zaključimo kako bi

Frano

Gotovac i Alem Ćurin - desetljećima jedine markantne stvaralačke osobnosti stripovnog Splita - mogli dobiti dostoјna naslijednika. Kako bilo da bilo, on je uspio složiti urnebesno duhovitu knjižicu. Primjereno svojoj dobi,

ponudio je pregršt tabloa u kojima iskušava različite rukopise - ili je uputnije reći nekoliko stiliziranih matrica - poigravajući se usput miksanjem novinarskih naslova i fotografija s izvornim crtežima. (...) Barić u tjesnom formatu jednoga tabloa pripovijeda poučne priče iz kojih ćete više naučiti o mentalitetu jednoga naraštaja negoli iz tomova minucioznih znanstvenih studija.

Znamo li da je riječ o naslovu koji je tiskan u mršavoj nakladi od stotinu primjeraka, nema nikakvog smisla predlagati vam da se dočepate Barićeva djelca. (...) Bilo bi, međutim, pametno da zapamtimo ime mladića koji stoji iza ovoga projekta. Jer, ako ima pravde, o njemu bi se trebalo još čuti.

MARULIČEVI DANI 97

Prva gimnazija i Škola likovnih umjetnosti predstavili su se u Dioklecijanovim podrumima, u sklopu Marulićevih dana za mlade, igrom pod naslovom JUČER, DANAS, SUTRA. Premijerna izvedba bila je lani u Dubrovniku povodom UNESCO - ovih dana. Tekst igre napisali su učenici Prve gimnazije, a likove poznatih Splitčana (Marka Marulića, I.Tijardovića, F. Bulića ...) igrali su naši učenici *Davor Franić*, *Ivana Bužančić*, *Lidija Lučev* (4. r. grafike) i *Andrijana Markov* (4. r. industrije). Za glazbu i (dia) scenu bila je odgovorna prof. *Jasenka Žuvela Splivalo*.

zajednička fotografija

Izložbu fotografija ŠIME BILIĆA u splitskom Caffeu JAZZ III. komentirala je Sandi Vidulić za "Slobodnu Dalmaciju"

PAROVI OKO NAS

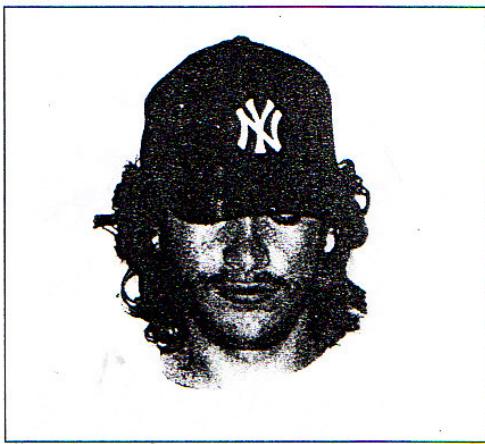
Šime Bilić je maturant Škole likovnih umjetnosti, odsjeka za fotodizajn. Izložba fotografija pod nazivom DVOJE, što se održava u JAZZ III., druga mu je po redu samostalna izložba. Organizacijski je koncipirana kao ciklus u trajanju od dva tjedna tijekom kojeg će se po prilici svaki dan izložiti nova fotografija velikog formata. Autorova je želja pobuditi recepciju aktivnost posjetitelja, budući su izložbe u sličnim prostorima "čudo od jednoga dana", nakon čega postaju dio ambijenta na koji se više ne obraća pozornost. Postav izložbe, u kojem je sudjelovao voditelj grupe ART PROJEKTA Toni Horvatić, na efektan način komunicira s odabranim prostorijama. Izložba DVOJE autorova su uprizorenja prožimanja, odnosno suodnosa koji nastoje "u kontaktu" istovrsnih parova. Bilićevi dueti su fragmenti preuzeti iz

svakodnevice: dizalice, svjetiljke, umivaonici, dimnjaci, kante za smeće, prozori...

No, već sada bismo mogli izdvojiti autorov senzibilitet za pojedinosti koji šarmom spontanosti smješta u artificijelni kontekst slike na način koji prenosi dostatan dio ambijetalnosti izvanjskoga.

Autorova priča pri tom je nemametljiva, ali je i te kako prisutna. Ispričana na opušten, gotovo neobvezan način... Kroz oko kamere zanemarene stvari nanovo zadobivaju dignitet. Ovdje one, poput ljubavnika, ispredaju svoj tajni govor. Bilić je imao uho da ga osluhne... što je dokaz svima onima što tvrde kako je Split lišen mladih umjetničkih potencijala da se podsjete na onu:

"Nikad ne reci nikad!" Vrlo je primjereno dizajniran katalog koji je ostvaren u suradnji s Neli Ružić...

ŠIME BILIĆ

Par

DIANINA INSTALACIJA MODNIH KREACIJA

Izložba modnih kreacija *Diane Rada* (učenica 3. r. kiparstva) predstavljena je u "Novom dijelu Stare zgrade", kako se izjasnila uvažena prof. *Jasenka Žuvela Splivalo* pri otvaranju izložbe (22. 03.).

"Preoblikovanje raznorodnih materijala Diana koristi za ove svoje maštovite kreacije recikliranjem poznatog u sklop novog, iznenadujućeg. Dizajn, oblikovanje je ono što je našoj školi blisko i koji je tijekom mog i našeg sudjelovanja u izrastanju mnogih učenika podario iznimne rezultate. Nekolicina je priznatih među stvarateljima današnje mode; svjedoci smo začudnih kreacija *Ide Stipčić - Jakšić*, a negdje u tom tragu Dianino oblikovanje, potraga za osobnim izričajem pronalazi svoje veselje", ispričala nam je proj. Jasenka pri otvaranju.

PROLJETNA ŠKOLA BIBLIOTEKARA

Tema ovogodišnje Proljetne škole školskih bibliotekara bila je Umjetnost i knjižnica. Županiju splitsko-dalmatinsku predstavljala je naša škola i prof. Vanja Škrobica. U Crikvenici je prikazan video zapis "Knjižnica kao multimedijalno središte škole". Video zapis su, uz pomoć prof. V. Škrobica i M. Vrdoljaka, realizirali učenici *Raul Brzić* (4. r. fotografije) i *Mate Tomičić* (3. r. grafike). U zborniku radova objavit će se i tekst prof. V. Škrobica s istim naslovom kao i video zapis.

s otvaranja izložbe

Dianina modna instalacija

školska knjižnica i galerija

Mali razgovori s Danilom Špadijerom (3. r. kiparstva) povodom njegovog sudjelovanja na europskoj konvenciji o pravima djeteta u Haagu

ZNATE LI KOJA SU VAŠA PRAVA?

ARTLIST.. "Moja mala konvencija". Što je to?

DANILO: "Moja mala konvencija" se bavi naobrazbom maloljetnika, njihovim pravima. Ona ujedno podsjeća odrasle da djeca imaju svoja prava. Konvencija je nastala u suradnji sa Haškim sudom o pravima čovjeka.

ARTLIST: Kako si ti dospio na konvenciju?

DANILO: Prijavio sam se na natječaj koji je bio raspisan u cijeloj Hrvatskoj. Nakon što sam odabran napravio sam crteže koji su uvršteni u knjižicu "Moja mala konvencija". Ovu sam knjižicu radio zajedno s poznatom splitskom novinarkom *Edom Vujević*.

ARTLIST: Možeš li nam reći u kojim zemljama su djeca najviše ugrožena?

DANILO: Kako je i za prepostaviti dječja prava se najviše krše u ratnim zonama. Ali ne samo dječja, već ljudska prava uopće.

ARTLIST: Koji su načini kršenja dječjih prava?

DANILO: Širok je spektar rušenja dječjih prava: od nasilništva preko onemogućavanja izražavanja mišljenja pa sve do seksualnoga zlostavljanja.. Žalosno je da su u porastu sve vrste zlostavljanja

ARTLIST: Gdje se nalazi Republika Hrvatska u poštivanju dječjih prava?

DANILO: Hrvatska je do početka rata bila pri vrhu ljestvice u poštivanju dječjih prava. Početkom rata polako se spuštala da bi se danas ponovno počela dizati na ljestvici u poštivanju dječjih prava kao i prava svakoga čovjeka.

ARTLIST: Tvoja poruka drugima...

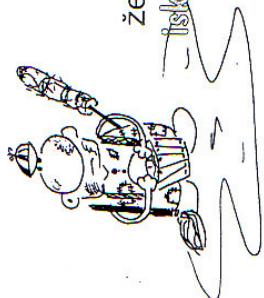
DANILO: Pa moja je poruka kratka i jasna -

"Poštujte tuđa prava u nadi da će drugi poštivati vaša".

Seksat ču se kad **ja** to zaželim,
đakorijeljiti i bez gađenja.

Ne želim
biti ničiji
(niti) niti
želim da me
iskoristuju.

Oni **koji** mi
nude **drogu**
(NE **aval**)
nisu moji
prijatelji!

LIK ŽENE

Početkom ožujka profesorica **Alieta Monas P.Z.** uredila je zajedno s učenicima školski pano na temu "ŽENA". Predstavljeni su radovi rađeni po predlošku fotografija živih modela. Mi smo za ovu prigodu odabrali radove dvojice učenika: **Alena Križanovića i Jurice Blaževića** (obojeica pohađaju 2. r. slikarstva). Vi procijenite uspješnost.

Alen Križanović: Žena

Jurica Blažević: Žena

PREDAVANJA IVE PERVANA

U ožujku je u školi gostovao vrsni hrvatski fotograf **Ivo Pervan**. On je učenicima govorio na temu "Moje viđenje fotografije". Svoje predavanje popratio je izvrsnim fotografijama, plakatima i dijapositivima. Nadamo se da će i ubuduće škola organizirati ovakva predavanja i za učenike ostalih odjela.

PREDAVANJE NA TEMU: GRAFIKA, ANIMACIJA I SIMULACIJA

U ožujku je u prostorijama škole održano predavanje na temu računalne grafike. Raspravljalo se o vizualizaciji, animaciji i simulaciji. Budući škola ima nekoliko računala u grafičkom odjelu, ovo predavanje je bilo vrlo korisno ne samo grafičarima već svim ovisnicima o ovom novom "kućnom ljubimcu"...

SLAVLJENJE PROLJEĆA

Učenici naše škole, predvođeni prof. **Alietom Monas P.Z.** pridružili su se nekolicini splitskih škola u slavljenju dolaska proljeća. Projekt pod nazivom **PRIMAVERA - PROLJEĆE** učenici su likovno popratili svojim radovima pod temom "**ADAM, Eva ...**". Sve je fotografski zabilježio vlasnik STUDIA V - Vilim Bujević.

ST - SAMO TAKO

To je naziv "kazališne" predstave mladih koji nam pokušavaju predočiti stanje oko nas. Riječ je o sve češće spominjanom, poznatom problemu narkomanije, zatim o odnosu između djece i roditelja, mladih i "ekipe" te uopće utjecaju okoline u kojoj živi današnja mladež.

Ovaj put ne mogu ubičajeno reći da je predstava na mene ostavila dubok dojam - jer nije. Ne kažem da je loša, naprotiv, doista je kvalitetna s obzirom da su glumci amateri. Samo želim istaknuti da je ovo (možda) bila samo još jedna parada na temu "Kako drogi reći NE".

Cijela predstava skrpana je od komada naše svakidašnjice i iznesena pred nas zanimljivim kazališnim sredstvima. Ne mogu reći da mi je predstava "otvorila oči", "razbistrila poglede na svijet" jer nisam saznala ništa više od onoga što već znam i mislim. Približili su se stvarnosti, činjenicama, iako su možda čak preblagi prema istini. Ali to je dobro jer nismo došli gledati nečije crne misli, već "realne prilike" prikazane s dozom humora.

Drago mi je što sam posjetila hladne, gole zidine Doma mlađeži koji su odjekivali govorom ambicioznih, talentiranih i optimističkih mladih ljudi - na kojima svijet ostaje.

Sad već naši bivši učenici Veljko Martinović i Zdravka Koljanin potrudili su se izraditi svoj mali list nazvavši ga OSTI. Iz njega vam prenosimo članak o grafitima pod nazivom

"S V E P R E P I T U R A J M O!"

Sve prepitujmo! Sve bijelom, sivom, može i crnom! Nema veze što je biljaka sve manje, a betona sve više - cvijeće na zidovima zabranjeno je. Uostalom, ne možeš ga počupati."Sve prepitujmo!" rekli bi oni (ne)spremni na promjene. Grafiti su u razvijenom svijetu već proglašeni umjetnošću. A kod nas? Radi se o neznanju onih koji gledaju, ali i onih koji "razdjevičuju" zidove.

Pravi grafit ima svoju likovno umjetničku vrijednost... Dobar grafit ima svoj sadržaj i odiše životom.

Parole također ubrajamo u grafite. Njih može pisati svatko tko zna pisati. One nemaju likovnu vrijednost (osim možda političke ili literatne). Natpsi poput "Mate", "Jure" ili "Morbid Angel" pravi su krivci za negativno mišljenje o autorima

grafita. To su barbari i njihove bi tekstove trebalo prepiturati... Muzeji, crkve i spomenici kulture nisu mjesta po kojima se "s...".

Grafile bi trebalo dopustiti na neuglednim i dosadno dugim zidovima. Npr. ravnatelj u trgovačko - ugostiteljskoj školi pozvao je sve one koji znaju crtati grafile da oslikaju školu te će za to čak biti i plaćeni (!?).

Grafiti ne smetaju funkcionalnosti arhitekture. Glede originalnosti građevina - grafiti im mogu samo koristiti.

I dok se na Zapadu izdaju knjige s motivima, matricama i vrstama pisma kako bi crtačima grafile olakšali posao, dotle crtači ovdje i dalje riskiraju da im se grafitna umjetnost prekrije s pola kante jeftine bijele piture.

JA TAKO MISLIM - odabrala prof. Marica Butina
Alen Križanović (2. r. slikarstvo)

Z I D

Zid. Prepreka. Jesmo li došli do kraja? Što se nepoznato tamo šcućurilo u kut svoj vrebajući znatiželnog čovjeka da ga nagradi ili dotuće kamenom vremena?

Nazivaš se homo sapiensom, misliš, stvaraš, rušiš... Uklešana tvrdnja da se ekstremno razlikuješ od životinje kojoj se purpurna krv cijedi niz gubicu nad žrtvom, životinje koja djeluje samo instinktivno i bori se za opstanak - tek je djelomice točna. Ali duboko u sebi ti osjećaš u mračnom kutu već izgrađene duše divljački poziv, zov divljine, držiš ga na čeličnoj uzdi. Dokle tako?

Plodnost tvojih baršunasto zelenih polja ovisi o tebi, nastoj otkriti svoj waitapu, ogluši se na prizemne tlapnje drugih koje se same guše od vlastitog smrada i dima. Spremi se da prineseš žrtvu, bogovi je traže od tebe, ako želiš preskočiti zid od crnog kamena građen. Dotakni ga. Dodji na drugu stranu, tjera te na to neka tajna sila, nevidljiva, neprestano ti dahće za vratom, ne možeš je se riješiti kao ni pas buha. Uдовolji svojoj gladnoj znatiželji, nahrani je svježim mesom crvenim, a ne trulim otpatcima drugih koji šire smrad i kvare ti dušu.

Vidiš ga u sumaglici, monumentalno se i ponosno uzdiže, kao da čuješ piskavi ironični smijeh. Ruba ti se, zvuk odzvanja u ušima, čuješ ga sve jačeg i jačeg, bubnjići ti pucaju.

Zid. Prepreka. Jesi li došao do kraja? Koliko su lagana krila tvoga duha?

Tanja Šola : skica za keramičku pločicu (dio)

IZLOŽBA U GALIĆEVOM SALONU

Prigodom Marulićevih dana učenici foto odjela izlagali su u Galićevom salonu u Marmontovoj. Predstavili su se maturanti Dubravko Jelić, Danica Ozretić, Šime Bilić, Milena Blažanović, Raul Brzić i Ivan Smoljić, zatim trećaši Jana Karolija, Siniša Nosil, Milivoj Modic, Josipa Šantić, Josip Jurić, Damir Buzolić i Stipe Fistonić te jedini drugaš Darjan Pervan.

Grafičko rješenje pozivnica, kataloga i plakata djelo je prof. Svjetlane Paligorić Miše, a mentori učenicima bili su profesori Željka Milošević Paro i Mladen Vrdoljak.

LIDRANO I MARULIĆEVI DANI 97

Love školske godine naši su učenici učestvovali na **LIDRANU**. Učenike su pripremale i rade odabrale profesorice *Marica Butina i Vanja Škrobica*. Prijavljeni su bili novinarski i literarni radovi kao i recitatorski nastupi. Od novinarskih radova na općinsku razinu upućena su tri rada:

1. *Katica Mandarić* (4. r. slikarstvo): "Zagrlismo Krešimirov grad, zavolismo Krku" - putopis
2. *Darko Ljubić* (4. r. grafike iz lanske generacije): "Večer hrvatskih modnih promašaja" - reportaža
3. *Tisja Kljaković* (3. r. slikarstva): "Sedam brojeva" - humoreska
Od literarnih radova odabrani su i na općinsko natjecanje poslani:
 1. *Ivana Đanić* (2. r. kiparstva): "Haiku bez naslova" - pjesma
 2. *Ivana Žuljević* (1. r.) : "Dobrota" - pjesma u prozi

Ove godine profesorice *Marica Butina i Vanja Škrobica* prijavile su ove učenike i njihove rade za Marulićeve dane:

Literarni radovi :

1. *Jurica Blažević* "Moja borba s vjetrenjačama"
2. *Zoran Zelenika* "Memoari privatnog pijanista uvaženoga gospodina Boga"

3. *Nino Smoyer* "Fjaka"

4. *Daniela Tonković* "Dalmatinski nokturno"

5. *Tisja Kljaković* "Tata, kupi mi auto"

Zbirka pjesama

Zoran Zelenika "Pjesme II"

Krasnoslovje

Julijana Turković "Dalmatinski nokturno" (Danijele Turković)

3. *Pavao Grubišić Čabo* (4. r. grafike): "Svijet je lijep, a život dar je s neba..." (V. Nazor) - proza

Učenici *Ivana Čulić* (2. r. kiparstva) i *Mate Tomićić* (3. r. grafike) predstavili su našu školu recitirajući pjesme: "Pomorska pjesan" (ulomci) i "Glumac". U trećem mjesecu održano je **LIDRANO** na županijskoj razini. Tu se našli naši učenici: *Ivana Čulić, Tisja Kljaković, Pavao Grubišić - Čabo* i *Darko Ljubić*. I nakon toga je za državno natjecanje odabran rad *Darka Ljubića* i poslan na finalno natjecanje koje se ove godine održalo u Šibeniku. Treba pripomenuti da je naš profesor *Slobodan Tomić* bio autor plakata za ovogodišnje **LIDRANO**, a prof. *Jovan Dodig* izradio je zahvalnice i priznanja koja će biti svečano uručena najboljima.

Odlukom prosudbene komisije nagrađena je pjesma *Daniele Tonković* (možete je pročitati na 2. str. ARTLISTA), a za zbirku pjesama *Zoran Zelenika* je dobio pohvale i obećanje da će mu Druga gimnazija biti susponzor zbirke..

Julijani Turković za interpretaciju pjesme komisija je izrekla ovaj sud: "Hvale vrijedan odabir autorskog rada *Daniele Tonković* "Dalmatinski nokturno" u interpretaciji *Julijane Turković* odlikovao se glasovnom gradiranosti te gotovo onomatopejskim poštivanjem ritma i rime pri čemu je izrijek ponešto prikraćen u prijenosu komunikacijskog dojma pjesničke nakane".

NATJECANJE U MODENI

I ove se godine naša škola uključila u natjecanje u izradbi keramičkih pločica koje organiziraju naši talijanski prijatelji iz Modene. Prof. *Miro Radeljak* odabrao je radove učenica i učenika trećih i četvrtih razreda : *Branke Budić, Damire Horvat, Ivane Ivančić, Marina Radovanovića, Nevene Usorac*, te *Nives Juričev, Tanje Šola, Siniše Muštret, Dragane Kurtić, Marije Prvan, Julije Vrljičak, Pjerine Lisičar*. Prema posljednjim vijestima naši su dobili dvije novčane (!?) nagrade.

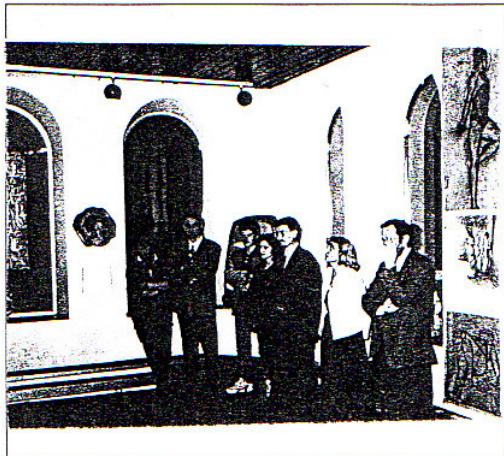
Pjerina Lisičar : skica keramičke pločice
(dio)

Nives Juričev: skica keramičke pločice
(dio)

IZLOŽBA TRI ŠKOLE

24. travnja u izložbenom prostoru ex Stare bolnice otvorena je izložba tri hrvatske umjetničke škole: splitske, zagrebačke i pulske. Izložbu je postavio prof. i ak. slikar *Jadranko Runjić*, a pozivnica, katalog i plakat dizajnirala je prof. i ak. slikearica *Neli Ružić*. Izložbu su otvorili ravnatelji sve tri škole.

s otvaranja izložbe

PRESS SONG SPLIT 97

Statuu novinarske nagrade izradit će naša škola prema likovnom rješenju učenice *Ivane Petrić*. Njen je rad nagrađen i odabran među petnaestak pristiglih radova. Likovno rješenje Ivanine statue odabrala su poznata imena iz svijeta novinarstva:

Nataša Bakotić, Gordana Pahlić, Franka Jović, Ilir Krasnić i gospoda Božena Martinčević.
Također su novčano nagrađeni radovi naših učenica *Diane Radu i Mirele Rodin.*

Dianino likovno rješenje

Marijana Tokić (4. r. slikarstvo)

ETO, PROŠLO JE I TO!!!

Eto! Prošla je i ova dugo očekivana maturalna zabava.

ČEGA JE BILO? A čega nije? Blještavih haljinica, perlica i neudobnih cipelica do podvezica. Poželjeh svoje stare udobne tensice!!!

ČEGA JE BILO JOŠ? Mutnih glava! Dakako!!!

A KAKO JE POČELO? S "Gaudemusom..." Mislim da je ova generacije najgore svladala ne samo melodiju već i ovaj "mrtvi jezik" - nama absolutno nepoznat. Pa nismo mi "klasičari"! Više je sve sličilo na za - vijanje TORCIDE nego na maturalnu himnu.

A RAVNATELJ? Hm, dva puta se vraćao na pozornicu (ako ono i bijaše pozornica) održati pozdravnu riječ. Zašto? Tehnika nije bila baš jaka!

"VRAPCI"? Slikari su svoje zapjevali i otpjevali. Iako tekst nije bio loš, "falš" izvedba je bila katastrofalna. I dok su slikari cvrkutali, dotle im je kiparsko jato "gavranova" rezalo pjev. Ganga "Jure i Bobana..." oblivena dobrim šampanjcem već na početku pokvarila je raspoloženje svima prisutnima.

A DALJE? Neki su odjeli, pjevajući svoje vrapce, vodili borbu čas sa zborom kipara čas grupom anonimusa koji su trebali zabavljati nas. Sve dok se i kipari nisu popeli na pozornicu i uz lagano geganje tijela i zaplitanje jezika započeli sa svojom točkom.

ŠTETA? Šteta je što nas nije snimala "Skrivena kamera". Sigurno bismo dobili "PORINA" ili "DORU".

A IGRE? Bilo ih je dosta. Šteta što učesnici, zbog preslabe tehnike, nisu baš kužili što trebaju činiti.

A SJECANJA? Bit će ih! Dakako! Na mladost. Na divnu večer kad su "izjednačeni" učenici i profesori. Kad možete bez nekog (straho)poštovanja zamoliti omiljenog profesora ili profesoricu za ples. A tu je i pregršt fotografija i video zapis... Kako li ćemo izgledati za 10, 20 godina? Zato: ne propuštajte svoju JEDINU PRVU I ZADNJU MATURALNU ZABAVU ! NIZAŠTO!

vesela lica na maturalnoj zabavi 97.

REKLI SU MURANTNI PRED ODLAZAK

- Dalje razvijati pristup učenicima i oslobođiti "zarobljenu" slobodu stvaralaštva.
- Smanjiti troškove materijala, poboljšati standard ...
- Profesori su savršeni, a ravnatelj da ostane na ovoj dužnosti barem još sto godina.
- Sviđa mi se i pamtiću "family" odnos s profama.
- Zidovi u očioničama su grozni ...
- One koji uništavaju inventar i drogiraju se (a zna se tko su oni) treba izbaciti iz škole.
- Učenicima bi trebalo postaviti viši "limit", više im dati zanimljivosti po pojedinim predmetima.

- Život ide dalje i mi s njim, a ove četiri godine ostat će nam u lijepoj uspomeni.
- Zgradu treba sredit... izgleda kao zatvor.
- Ponijet ću iz škole crte lica prof. Vanje Škrobica.
- Iz škole nosim sam svijet svjetlosti i uspomenu; satkano znanje ...
- Iz ove škole nosim najljepše godine u mom životu. U njoj sam sazrela i ona je postala važan dio mog života. Nadam se da će se ostvariti moji snovi i da ću se ovdje jednog dana vratiti kao profesorica.
- Što nosim iz ove škole? Tek 2 kilograma gline i 1 kg gipsa i 4 kg znanja.
- Iz ove škole ponio sam 2 kg prijateljstva.

MURANTNI ŠK. GOD. 1996. / 1997.

GRAFIČKI ODJEL (razrednik Slobodan Tomić)

Boćina Andrijana * Bužančić Ivana * Čaće Goran * Franić Davor * Frlekin Neven * Grljušić Lucija * Grubišić Čabo Pavao * Kudrić Vanja * Lučev Lidija * Morpurgo Damir * Perasović Issa * Trlaja Maja

ODJEL FOTOGRAFIJE (razrednik Mladen Vrdoljak)

Bilić Šime * Blažanović Milena * Blažević Mato * Brzić Raul * Jelić Dubravko * Ozretić Danica * Smoljić Ivan

ODJEL KIPARSKOG DIZAJNERA (razrednica Vanja Škrobica)

Galjić Zdenko * Jozić Robert * Katalinić Mislav * Kvinta Marinela * Kapetanović Snježana * Lisičar Pjerina * Lenić Ivan * Martinac Branka * Prvan Marija * Zokić Andrija * Župa Miro

ODJEL INDUSTRIJSKOG DIZAJNERA (razrednica Dubravka Bodulić)

Grgić Ivan * Jerkov Ana * Jurićev Nives * Kurtić Dragana * Muštra Siniša * Rogulj Ivan * Šola Tanja * Vrličak Julija * Žitko Anita

ODJEL SLIKARSKOG DIZAJNERA (razrednik Stjepan Ivanišević)

Ivačić Marina * Kuić Marijana * Kelava Marin * Mandarić Katica * Markov Andrijana * Mach Višnja * Musinov Marijana * Penava Mirela * Ružić Goranal

IZ ŠKOLSKIH LEKTIRA odabrale prof. *Marica Butina i Ivana Jukić*

Nikolina Matković 1. a
Slavko Kolar "Breza"

Pisac u ovoj pripovijesti na realističan način opisuje sudbinu mlade žene koja se razlikuje od svoje okoline. Janica nije debela ni rumena, ona je tanka i prozirna poput breze, produhovljena je, nježne ljepote. Ali za selo, grubo i okrutno, ona nije lijepa, već žuta i bolesna. Janica nije izdržala, život je prema njoj bio okrutan: umrla joj je djevojčica koju je rodila, a za njom i ona. Nestala je s ovoga svijeta kao da je za to bila predodređena. Bila je drukčija.

Žilave seoske žene naučile su živjeti radeći teško, bez ljubavi, bez nježnosti. Umirati u blatu i glibu. Trunuti u jesenskim kišama, ubijati se radom. Razveseliti se od svadbe do svadbe. Biti kao bukva u šumi. Bukve su većina. Breza je osamljena i zato mora biti prosječna.

U svemu toime Janičin muž i svi ostali muškarci ne pokazuju nikakvih osjećaja ni sučuti. Njihov je život težak. Pritiska ih rad i neimaština, nemoć i nemogućnost da se išta promijeni. Ako i osjete ljubav i malo nježnosti, skrivaju to jer im ne priliči, to nije za "muške".

"Muški" se moraju tući, opijati i, prije svega, biti grubi.

A sve je to pisac dao s dozom humora. Moglo bi biti smiješno da nije užasno tragično.

Mario Leko 1. a
Georges Orwell "Životinjska farma"
Značajke likova:

Boxer je bio snažan konj, fanatik rada. On se najviše zalagao za Životinjsku farmu, moglo bi se reći da je primjer pravog domoljublja. Nije se odlikovao nekom inteligencijom, ali je bio čvrstog karaktera i silne radne snage. Bio je nepokolebljivi optimist do zadnjeg trenutka, toliko optimističan da se to pretvorilo u naivnost. Poznat je po riječima: "Radit će više!" i "Napoleon je uvijek u pravu". Taj njegov čudan spoj optimistične naivnosti odveo ga je nigdje drugdje nego ravno u klaonicu.

Napoleonu možda i samo ime govori kakva je "svinja" ova svinja bila. Lukava, željna vlasti i moći, egoistična. Jednostavno rečeno, Napoleon je htio bito čovjek. Samo se okoristio glupim i naivnim životinjama da dobije ono što je od samoga početka htio. Nije mu bilo teško zamazati jadnim životinjama oči, pogotovo što je uz sebe imao jednoga Squealera, pravoga šefa za promidžbu i

kampanju. Od samoga početka on je planirao svoju budućnost. To dokazuje ona štenad koju je odvojio od njihove majke i sam ih odgajao. Nitko ih nije ni čuo ni vidio dok nisu izašli na vidjelo potpuno odrasli, divljega izgleda, kao Napoleonovi tjelohranitelji.

Snowball je bio nadaren i maštovit, pun zanosa i snova o budućnosti Životinjske farme. Zaista se zalagao za dobrobit svih životinja. Sve je bilo u redu dok se Napoleon nije okrenuo protiv njega te ga protjerao s farme. Od tada je Snowball postao "glavni neprijatelj" Životinjske farme dok je pravi neprijatelj bio među njima.

Benjamin je bio magarac koji nije puno govorio, osim povremenih dobacivanja ciničnih primjedbi. On je bio najmudrija i najstarija životinja na farmi. Jedini je on znao da ta njihova nova država neće donijeti nikakvo poboljšanje života. Iako to nije htio priznati, od svih životinja najviše je bio privržen Boxeru. Nakon njegove smrti postao je mrzovoljniji. Za razliku od Boxera, Benjamin je bio nepokolebljiv pesimist. Njegova je tvrdnja da su glad, patnja i razočaranje nepromjenjivi zakon života.

Dinko Šimunović "Muljika"

Tisja Kljaković (3. r. slikarstvo)

... Prikazujući ambijent, atmosferu i zakone koji su vladali u tom kraju, pisac je već na samom početku dao naslutiti i kraj. Ljudi sa svojim kočnicama u mozgu uzrokovali su tragediju jednog mladog stvorenja koje, eto, nije imalo "sreće" da se uklopi. Namastirčani su ljudi kojima mentalni i duševni vidici sežu jedino do obližnjeg brda koje ih dijeli od drugih. Oni su isključivi ljudi koji cijene i vole samo standardni tijek događanja, ljudi koji su rađeni po kalupu. Vlada straha od drukčijeg i jedna opća želja za stapanjem u zajednicu.

... Šimunović je dao kritiku ljudske gluposti kroz namastirčane.

Silvia Siminiati (3. r. slikarstvo)

... Namastirčani imaju određenu skalu životnih vrijednosti. Prvo i najvažnije, tj. ono što svaki namastirčanin mora imati jest tjelesna snaga i borben duh. Boja navedene kvalitete definitivno nema. I u trenutku kad joj otac i cijela njena okolina svim snagama želi objasniti da kao takva nema mnogo izbora ona se lomi i propada... Šimunović nas s mnogo umijeća upoznaje s običajima i

kulturom ljudi o kojima priča. Kratkoća izraza mu ne smeta da nas uvede u jedan bogat svijet. Radnja teče glatko i kroz pripovijedanje o nekim usputnim stvarima iz prošlosti i narodne maštice glavna radnja kao da samo ponekad isplivljava na površinu, no ipak dovoljno jasno i britko za razumijevanje.

Maja Janković (3. r. slikarstvo)

Svjetonazor namastirčana je primitivan, jednostavan i racionalan. Vlada patrijarhalno ustrojstvo u kojem nema mesta za alternativu. Namastirčani su neobuzdani u životnim strastima. Oni imaju svoj ponos i gaje posebno samozadovoljstvo prema svojim životnim nazorima.

Vinko Barić (3. r. slikarstvo)

... Opisi pejsaža su jednostavniji, "narodni", slikoviti i sočni, sugestivni. Pisac s puno ljubavi i vjerodostojnosti opisuje kraj iz kojeg je i sam potekao. Stil pisanja je naizgled škrt i jednostavan, ali on to nije jer je pisan vrlo biranim riječima, kombinacijom narodnog i književnog jezika te djeluje opipljivo, poglavito u autentičnom govoru seljaka. Pisac je u svoje riječi utkao mnogo ljubavi i pažnje i meni je

osobno stil pisanja i jezik najbolji dio pripovijetke.

IZLOŽBA U MUZEJU GRADA

Suradnja sa školom iz Dovera nastavljena je i ove godine zajedničkom izložbom u Muzeju grada Splita. Izložba je otvorena 15. svibnja, a naša škola predstavila se se radovima iz keramike.

DONACIJE, DONACIJE...

Prigodom proslave 90. godišnjice škole naša je knjižnica pokrenula akciju pod nazivom "Dar za rođendan". Pismo je upućeno svim važnijim institucijama u Splitu i Hrvatskoj s pozivom uključivanja u pomoć školskoj knjižnici. Odazvali su se: Državna uprava za zaštitu spomenika, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Društvo prijatelja kulturne baštine (svi iz Splita), Gradska knjižnica iz Šibenika, Muzej grada Trogira, Strossmayerova galerija i Muzej za umjetnost i obrt iz Zagreba.

Udovica pok. ak. umjetnika Božidar Matasa darovala je pribor i materijal našoj školi. Podsjećamo da je ak. kipar i bivši profesor škole pok. Željko Radmilović slično uradio prije svoje smrti.

SVINE!

**Otisao s
mládom**

**IZMISLIO bombu
zbog štrajka
željezničara**

**atvara se Cernobil
O mirovinama u pondjeljak
NEKA MI VRATE POLA ŠIBENIKA Stižu mirovine**

EUTNE POSIROBE

Vježba snaga PZO OSRH

JARCK

**DO JE HDZ DOBIVAO
INTERESANTNO
ORTICITE SVETOVCA**

MLADE POETE

NATJEČAJ

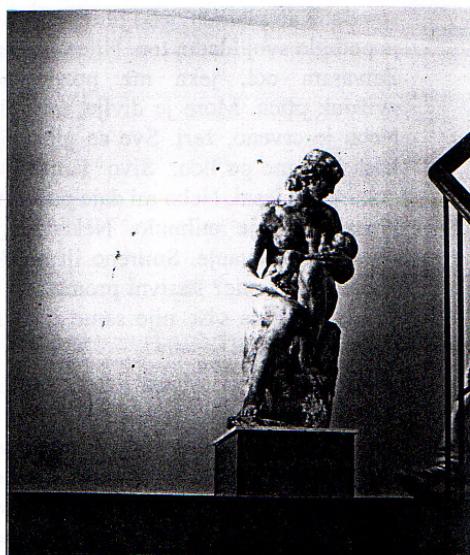

ARTLIST raspisuje natječaj za scenarij. Natječaj je anoniman, što znači da sve tekstove možete dati pod šifrom, pseudonimom ili pod punim imenom. Tekstovi se predaju u školsku knjižnicu u zatvorenoj kuverti, a mogu se poslati i poštom do 1. X. 1997. Tema za scenarij je slobodna. Tekst može biti vaš (originalan), a dozvoljeno je i "miksanje" tekstova poznatih književnika; može biti na dijalektu ili hrvatskom književnom jeziku. Dopuseni su svi književni stilovi... Sami možete predložiti glazbu (poznatu ili svoju), sami predlažete kostime i scenografiju. Mogu se koristiti svi mediji: slajdovi, TV... Po završetku roka natječaja prosudbena komisija donijet će svoj sud (i nagrade). Najbolji scenarij igrat će školska dramska družina ARTIST za LIDRANO 98.

*Marijana Kragić Marinić
(2.r. slikarstva)*

LAHOR

Hej, ti daleki lahore,
ne dopušti da s vjetrom
nemira
blago što ti želim dati ode u
bezdan svemira

interijer škole

Iz školskih zadaćnica odabrale prof.

Ivana Jukić i prof. Marica Butina

Lidija Biočić (3. r. slikarstva)

Ivana Žuljević (1. r.)

ČOVJEK I MORE

Pava. Umorno otvaram oči, a moja smeđe - zelena boja suočava se s mnom. Mirno je. Tiho i skriva tajne. Daleko je modra. Ne vidim u daljinu, ali znam da je čudno. Nema crte. Sve je spojeno u plavu. Prodire u dubinu. Urušava se kao munja bez najmanjeg otpora. Dosta dugo. Vremena je prošlo. Smeđa je puštena sa strane i samo smeta. Vjetar se poigrava s njom. Odmiče je i ponovno donosi. Sjedim. Siva oko mene. Hladna, samo svoja, siva, tamna. Podižem oči, smeđe, zelene. Ne želim gledati sivu.

Sad je crveno. Zjenice se šire, a požuda iskri u očima. Želim crvenu, plavu, sivu, smeđu. Kao plamen nebo je crveno, a more je podiglo svoj hladni ton. Nije više plavo. Zatvaram oči, jeka me pozdravlja uz zvižduk ptica. More je divlje, ne voli me. Nebo je crveno, žari. Sve se giba. Smeđa kosa šiba me po licu. Sivo kamenje puca dok more bjesni. Nebo mi daje podršku. Prasak. Sve je utihнуlo. Nekad prijatelj, nekad za bičevanje. Smireno ili ne. More! A čovjek u tome? Pasivni promatrač. Osim kad pomisli da više nije samo čovjek već nešto više. Tada se vara.

TISJA PIŠE ZA "DAN"

Članica našeg uredništva Tisja Kljaković objavila je svoj prvi novinarski članak u tjedniku DAN. Imala je zanimljiv intervju s našom prof. Alietom Monas P.Z. Vjerujemo da joj je rad u školskom listu dao prva potrebita iskustva.

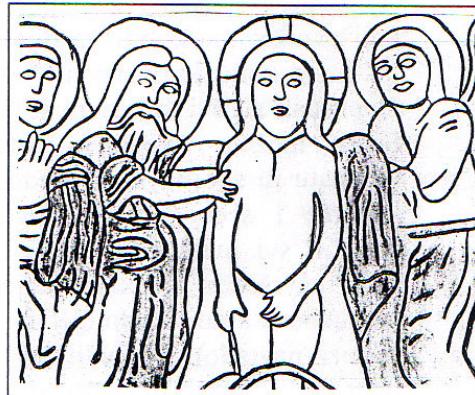
DOBROTA

Dobrota je vrijedna ljudska osobina.

Dobrota se ne uzima niti se kupuje - dobrota se dobrotom stječe.

Dobrota izbija iz svakog živog bića kao svjetlo i sjaj koji se ne vide već osjećaju. Ona je toplina uzavreloga srca. Ona je miran san i velika tišina koja nas nadahnjuje. Dobrota je zlatni trag sunca na mirnoj morskoj pučini. Ona je kao prva pahulja snijega koja nam donosi radost. Ona je procvjetali mak u zlatnom žitnom polju. Njome se stječu pravi i iskreni prijatelji. Ona je pjesma koja slavi i veliča.

Dobrota su sve lijepе stvari u našem malom životu. Po dobroti se vječno pamtim. Dobrota je raj naše duše.

MARINA RADOVANOVIĆ: skica za keramičku pločicu

Zoran Zelenika (3. r. slikarstva)

Memoari privatnoga pijaniste uvaženog gospodina Boga

Moj mi je gospodar jučer obećao slobodu komponiranja za moga sina. Toliko se bavim ovim poslom da znam kako bi meni takvo što puno značilo. Ovo svakodnevno i cijelodnevno sviranje počinje me lagano bacati z neku osobnu vrstu transa. Kada tome dodam da moj gospodar uz moju svirku priča neke čudne priče i da, kada mu spomenem da je ovo moja ta i ta kompozicija po redu, on samo doda kako je ovo za neku vrstu zvanu ljudi zapravo ta i ta godina te kako ovo nije običan klavir, već da je za njih klavir sudsbine i da od moga sviranja ovisi razvoj nečijeg života u toj maloj rasi koja, po njegovim riječima, živi ispod crne prašine što prekriva žice ovoga klavira. Čudan je on kako kad si umišlja da može nekome određivati život, a čudan je i zato što je čas dobar, a čas nepodnošljiv.

Evo kako tijekom sviranja traje njegova priča to jest moje misli.

Prstenujući naše predrage vitezove okruženoga stola, dotični me blagovremeno upozorio na, kako on reče, mogućnosti što se sprema i kuda eto ploviti ovaj brod, nasumce nekoga od njih odvojim od časti kravuo zarađenih prstenova? Rekoh si, naravno, suprotno i, upirući svim snagama u upotpunjjenje spoznaje o zavjeri, zapravo sam odlučio čekati smrt.

Piši!

U zrinaest sati i trideset i tri minute na raskrižju između desnog i lijevog hodnika dvorane za otpremanje gostiju pronađen je kralj. Bio je posve nag ili, po pučki, kao od majke kraljice rođen. Daljinim pregledom njegova trijela ustanovljeno je kako je po svemu sudeći mrtav. Pustio sam nekoliko viteških suza za tim mrtvim genijem ove države i istinskim ocem naše časti. Zatim sam otošao popiti koju. Obdukcija je u tijeku.

A dragi moj, što da ti kažem? Sve je moje propalo bez njega. I tako krasan i muževan kralj pa usprkos svom našem trudu ova ljubav nikako da urodi plodom. Moja ruka nije čvrsta i vladati ne znam.

Oni su tako pričali, a ja svirao, i vrijedni se zavjerenik, dakako, dokioao prijestolja, a tamo se iza dvorca u maglovitom obzoru rađalo u ime njegove nikad okrunjene ljubavi veliko crveno sunce. Kako sam samo bio ludo nesiguran u čvrstoću njegove ruke kada sam mu JA svojom glazbom pružio umjesto snage samo nesigurnost! Vrlo loša osobina za jednoga kralja. Pa eto i ja, među svim potpunim i sretnim kompozicijama

ovoga klavira zvanog sudschina, odsviram ponekad koju tužnu i nedovršenu. Žive ti ljudi, čini mi se, od te moje odluke posve sretno. Gospodar im je rekao da je, pošto svaki pritisak na tipku znači nešto u njihovim životima, onda bolje da jednostavno sviram nešto veselo bez puno razmišljanja. Oni žive, kako je rekao, u onoj crnoj prašini koja prekriva žice ovoga klavira. Sve je to u redu, ali se, ako je to sve već tako, jako brinem za njihovu budućnost. Ovaj klavir ide u naslijeđe mome sinu. On je jedno puno sretno i šutljivo dijete. Ne znam mogu li ga uputiti u bitnost sviranja veselih pjesama. Ako on zaželi svirati kako hoće, bogme mi je jako žao onih u prašini. Najviše voli lupati po tipkama, a kad već svira, to je tako mračno i smušeno da ne mogu ni slušati. Svašta se tamo dogodi kad ovo blesavo i razmaženo dijete kreće tući klavir. Ako taj bijes i šutljivost budu glavni određivati nečijih sudschina i cijeloguda vremena što za njih tek dolazi, ne znam, zaista. Jako loše vrijeme, jako. Htio bih spaliti ovaj klavir pa neka mali, ti mali ljudi žive u prašini pod njegovim žicama nestanu ili, ako moj gospodar drugačije odluči, neka sami kroje svoju sudsbinu. Ne znam. To je ipak samo jedna dilema iz moje profesije. No pošto ni za šta osim toga ni ne znam, neka bude. Surov je ovaj moj gospodar i stalno mi nešto obećava, a na kraju uvijek samo sviram klavir. Kad će više netko tamo gore gdje se nalazi klavir za mene napokon odsvirati nešto veselo!

Sad idem odsvirati nešto za kraj jer ću sutra, sa ili bez ovoga gospodara, spaliti klavir. Neka bar ti mali stvorovi zvani ljudi sebi kroje sudsbinu. Kompoziciju br. 1999 ili kako onaj moj gospodar kaže godina 1999. Vesela za kraj pa kako vam bude, bit će. Sretno!

Ivana Ivančić : skica za keramičku pločicu

Tisja Kljaković (3. r. slikarstva)
(humoreska)

TATA, KUPI MI AUTO...

Jednega su me jutra probudili oko osam ujutri. Omar san znala da ništa ni kako triba jerbo me pri njanci nisu budili. Cila je naša fameja sidila u kužini i čekala na mene. Nona se je već bila našminkala i vazela svoj veliki crni boršin ča ga nosi samo kad pojde u likara, a nono se je zalija zelenon kolonjom ča je svi zovedu Bor. Poslin su i mene sredili. Lipo su me navonjali, počešjali na razdiljak i vazeli za ruku. Svi smo čoporativno izašli vanka, a nono je zadnji zaključa. To van je bija dan primanja u pionire.

Na vratiman skule dilili su mukte šudare i kape. Moja je nona naravski vazela duplo jerbo je znala da će pogubit. Kad smo ulizili u dvoranu bilo je mista taman za sve nas i novi novi ruski foto - aparat veličine gajbe (moj nono je jema najveći aparat u cilome kvartu). Sva su se dica obukla ka i ja (ka da su znali ča ču ja obuć). Gledalište je bilo puno, a predstava je bila dosadnja od Tobogana nedijon.

Dunkve, najprvo je doša drug direktor koji je drža šutnju jednu ciju minutu i još nan je rekao da moramo biti dobri. Nona je rekla nonu da uslika druga. Inšoma dela šoma nono je uslika prijeteja ča je isto prima sina u pionire. Malo se je čovik zabunio.

Poslin smo za nikon teton ponavljali da ćemo biti dobri. Moja se je nona prikrižila i govorila : "Daj Božel!"

Poslin pisme o biloj ljubičici puščali su nas vanka, pa smo išli ča doma.

Moja je prababa upalila tri svicke u Gospe od zdravlja. Prva je naravski bila za me jerbo su me primili u pionire, druga je bila za druga Tita, a treća za moga barbu jerbo ni puno voljava Tita.

Kad smo se svi lipo natašte primili u pionire, tribalo je ić obidvat.

Nono je otkluča kuću i svi smo lipo ulizli. Barba se je omar zabrinjala za moje zdravje pa je pridložila da mi skinu šudar i kapu da se ne zadušim od vrućine. Nona mi je skinula kapu, a šudar mi je ostavila da se ne flekan za stolon.

Kad smo svi lipo zaseli za stol, prababa je vazela glavnu rič. Najprvo je meni zaželila sve najboje u pionirin i da nas Bog čuva. Onda se je zafalila svom vrhovnom

zapovjedniku na darovima za stolom. I ja sam se isto tako zafalila barbi ča me se jedini sitija i kupija mi pravi zlatni križić za primanje u pionire. Nona je rekla da će ga ona pričuvat da ga ne izgubim.

I tako se obidavalio. Svi su se lipo razveselili od berbe iz '71. koju je samo za moje primanje u pionire nabavila moja barba. Prva se je na noge digla moja prababa.

Prababa: "U boj, u boj ...!" caklike su joj se oči.

Uto se zacakliše i oči mog susida Dragiše.

Dragiša: "I tako se ruši država! Ustašinko!!!"

Prababa: "Muč' tamo mali, tako te doma odgojilo? Tako ti prema starijima, a?"

Susid Dragiša se zaškrpunija ka rak i još zapritija da će prababu prijaviti miliciji jerbo svjesno ruši državu za koju se je njegov čača borio. Sve nas je posla k vragu i buga vratima.

Kad je susid Dragiša iša ča, prababi se zacaklija zlatni zub, a nono je pridložila da ako se već piva neka se pivadu neutralne pisme. Uto se diga rođak Stipe, kome su se već caklike oči, pa započea: "Budi se istok i zapad...!"

Sad se jopet zacaklije oči i moga barbe.

Barba: "Izdajico vlastitoga naroda. Niman riči..." Opali šakon po stolu.

Nona: "Jeben narod, moglo je otić caklo na stolu..."

Barba: "I to čujen od vlastite fameje? Ka da ne znate koji san ja patnik ovega režima?"

None: "Ala, ala, kalmaj. A ča ti fali?"

Barba: "Boračka!!! A sad pojte svi vragu osin diteta i pionira." Barba se je skupila i opalila vratima.

Na koncu se zacaklije oči i moga nona.

Nono zapiva: "Tata kupi mi auto..."

Svi u kompletu: "Bonbona i naranče dvje..."

Moran reć da mi je ta bila najdraža od svi. Nona je uvik zna svačiji ukus! Slavili smo pionire sve do kasno pa je nestalo vinčine iz '71. Ništa se ni prominilo ni sa berbon iz '86.

PuT(o)sItnice s eKskurZije

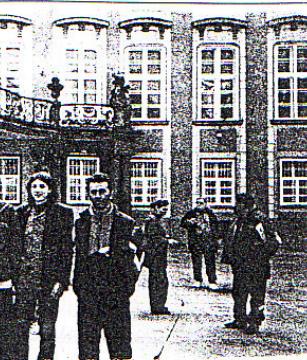
draGa PuBliko preD vaMa je rijeDak primjErak egzotiČne vrste Koja oBitava nA poDručJu gdjE Ijudska nOgA niJe kroČila (osiM srBina) imaTe priGoDU vidjeti kAkO sE PostUpno PriPitoMljavaJu poMoću naŠih struČnjaka kojI poZnaju straNe jeZike

Dodirni mi koljena..

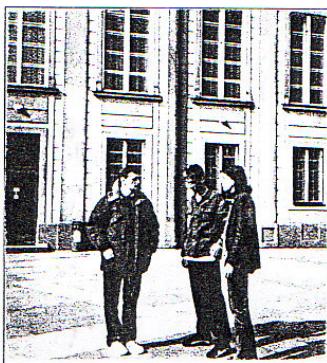
Trener: Ja Tarzan ...

Naši: Mi Jane ...

Pedoča: ".. Av, grr.. što t' zavjesa kriva? Što s' pokido?" Stipe: "Čekaj da u'vatin zraka".

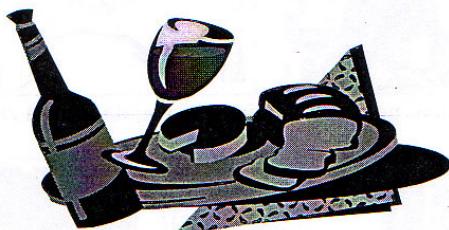
Naši:"O'š se tuć?"
Oni: "Da se fotujemo?"

SVE BILO JE MUZIKA ...

ALKOHOL I NJEGOVE POSLJEDICE - (TEST)

PITANJA

1. Alkohol je znak moralne slabosti.
2. Umjereno uzimanje pića u vrijeme trudnoće je bezopasno
3. Opijanje i alkoholizam su isto
4. Većina liječnika i psihologa su obrazovani tako da mogu dijagnosticirati i liječiti alkoholizam.
5. Ako ste popili manje od tri pića, možete sigurno voziti auto.
6. Većina alkoholičara je nezaposlena
7. Učestalo opijanje povećava opasnost od kancerogenih bolesti.
8. Istraživanja su pokazala da čak i jedan slučaj jake intoksikacije uzrokuje nepopravljiva oštećenja mozga .
9. Nakon što prestane piti čovjek više prestaje biti alkoholičar.
10. Svatko tko pije može postati alkoholičar.
11. Miješanje pića omamljuje jače nego ista količina samo jedne vrste pića.

RJEŠENJA

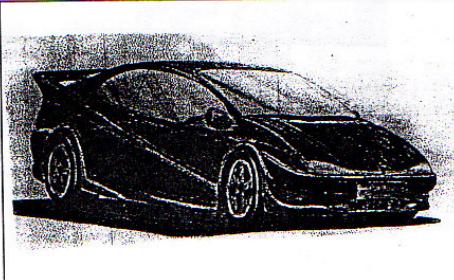
1. Netočno. Alkoholizam je bolest koja se uspješno liječi.
2. Netočno. Sve što pojede i popije trudnica, popije i njena nerođena beba. Alkoholni sindrom kod fetusa je na trećem mjestu oštećenja pri porodu.
3. Netočno. Opijanje je privremeni gubitak kontrole reakcija i ponašanja i traje samo dok čovjek pije. Alkoholičar je osoba koja ne može prestati piti i koja je ovisna o alkoholu.
4. Netočno. Zasad nema mnogo liječnika ili psihologa koji su osposobljeni za

odgovarajuće liječenje pacijenta s problemom alkoholizma.

5. Netočno. Najbolji savjet : pričekati po jedan sat za svaku popijenu čašu. Ništa ne može ubrzati proces otrežnjavanja budući da tijelo sagorijeva alkohol uviјek istom brzinom.
6. Netočno. 70 % svih alkoholičara je oženjeno / udato i zaposleno. Mnogi od njih su u profesionalnom smislu visoki stručnjaci.
7. Točno. Znatna je učestalost raka jezika, grla, jetre , gastritis, čir i upala gušterache.
8. Točno. Alkohol primarno djeluje na središnji živčani sustav i na mozak.
9. Netočno. Kad netko postane alkoholičar, takvim ga se smatra i kad prestane piti Zbog toga se mnogi bivši alkoholičari vraćaju opijanju.
10. Netočno. Nitko ne zna što uzrokuje alkoholizam. Osoba koja pije da bi izbjegla emotivne probleme i pritisak svakodnevice vjerojatnije će postati alkoholičar. Vjeruje se da sklonost alkoholizmu ovisi i o genetskom kodu.
11. Netočno. Sadržaj alkohola, a ne miješanje različitih pića, određuju stupanj pijanstva.

VEDRANOVI AUTOMOBILI

Vedran Urličić (1. r.) voli crtati automobile. Jedan njegov rad ponovo je objavio časopis "AUTO KLUB" (br.3/97). BRAVO!

o Vedranovoj uspješnosti prosudite sami

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA UMJETNOSTI (ALI I KRIMINALA!!!)

pripremila prof. Vanja Škrobica

LOPOVLUK SE (NE)ISPLATI

U londonskoj galeriji Lefevre ukraden je početkom ožujka portret Dore Marr čiji je autor slavni Picasso. Kradljivac je brzo pronađen jer je bio potpuni amater u ovom poslu (?).

Iz dvorca lorda Batha ukraden je Tizianov rad (vrijedan osam milijuna dolara) "Odmor na putu u Egipat".

Nesluženo se priča da su najbolji kupci (ukradenih) umjetnina bogati Japanci. Lopovima umjetničkih djela (ali i kupcima i preprodavačima) bavi se INTERPOL sa sjedištem u Lyonu (Francuska). On radi kao međunarodni komunikacijski centar odakle se šalju podaci o prijavljenim krađama. S ovom organizacijom surađuje i Hrvatska zajedno s još 176 zemalja.

Prije sedam godina poharan je muzej Isabella Gardner iz kojeg su odnijeli djela vrijedna 200 milijuna dolara. Među ukradenim djelima su radovi Rembranta, Vermeera, Degasa i Maneta.

PICASSO NA AUKCIJI

Picassov "San", procijenjen na oko 30 milijuna dolara, prodavat će se među najboljim umjetničkim djelima 20. st. na aukciji 10. studenog u New Yorku.

KAPITAL I UMJETNOST

- Automobilski biznismen Ford kupio je 1958. sliku Van Gogha Vrt pjesnika Arlesa za 200 000 dolara. Prodao ga je za pet milijuna više 1980.
- Čini se da Van Goghove slike postižu rekord.

Zamislite ove cifre:

- 1985. god. slika Krajolik s izlazećim suncem prodan (ili bolje rečeno kupljen) za 9 900 000 mil. dolara,
- 1987. god. slika Suncokreti prodana je za 39 900 000 mil. dolara, a Irisi za 53 900 000 mil. dolara
- 1990. god. Portret dr. Gacheta prodan je za 82 500 000 mil. dolara

DADA U POHODU NA NEY YORK

Prvi put se javno DADA pokret (ili smjer u umjetnost) predstavio na izložbi u

SAD pod naslovom "Jučer šokoviti i prezreni, danas muzejski izlošci".

CENZURIRALI GOYU

Prema mišljenu brojnih povjesničara umjetnosti i likovnih kritičara, Francisco Goya jedan je od najopscenijih slikara. Naime, jedan britanski kritičar je otkrio da je Goya svog "Saturna" izvorno prikazao "kao od majke rođena u naponu snage". Međutim, konzervator (puritanac) iz muzeja Prado je, prenoseći 14 Goyinih murala na platno, krivotvorio izvornike i tako svojevoljno ili po "direktivi" izvršio cenzuru.

OPSCENI QUASIMODO

Tko još nije čitao knjigu ili gledao dugometražni animirani film "Zvonar crkve Notre Dame"? Ima ih?

Dakle, naslijednici autora romana (Victor Hugo) tužili su holivudske ljude što nigdje ne navode ime pisca ovog romana. Pra - pruunci Victora Hugoa nemaju pravo na tantijeme zbog zastare autorskih prava, ali traže da se barem na "špici" navede pisca. Ali, kao da Hollywood zna za Hugoa! Ili možda ipak znaju jer su dvojici epizodnih likova dali ime Victor i Hugo!

Nešto slično se sada događa i sa našim domaćim crtićem "Šegrtom Hlapićem".

TKO JE BILA MICHELANGELOVA MUZA

Talijanski institut za kulturu pripremio je u Povjesno - umjetničkom muzeju u Beču izložbu Vittora Colonna - pjesnikinja i Michelangelova muza. Vittora je bila udovica jednog markiza iz Pescare. Poradi njenih moralnih vrlina mnogi su je smatrali najplemenitijom figurom onoga doba. Međutim, najviše je poznata po svojoj platoskoj vezi sa slavnim Michelangelom koji joj je posvetio svoje sonete (a tiskala ih je i u nas zagrebačka "Zora" daleke 1950 . u prijevodu Olinka Delorka).

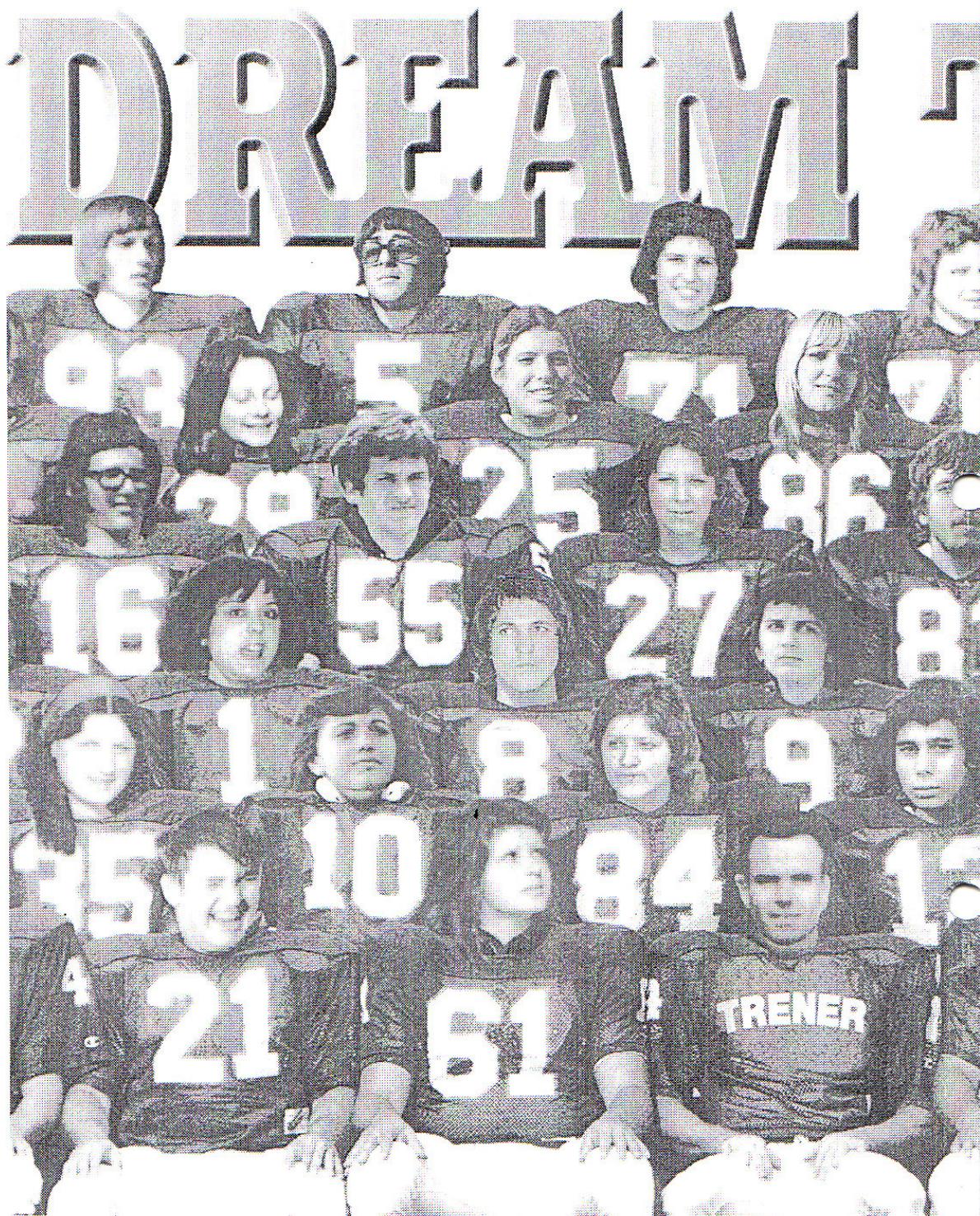

SPLIT - NEW YORK

i

natrag

o izložbi u New Yorku čitajte u idućem broju . . . !

PRVI GORNJI RED: Ante Oman, Ivica Jurić, Janette Nardelli, Enca Kovačević, Miroslav Klarić, Branka Hell, Neno Bulićić

DRUGI RED: Kornelija Bajalo, Vanja Grubić, Anita Senjanović, Miroslav Radeljak, Miljenko Dundara, Sanja Bogavčić

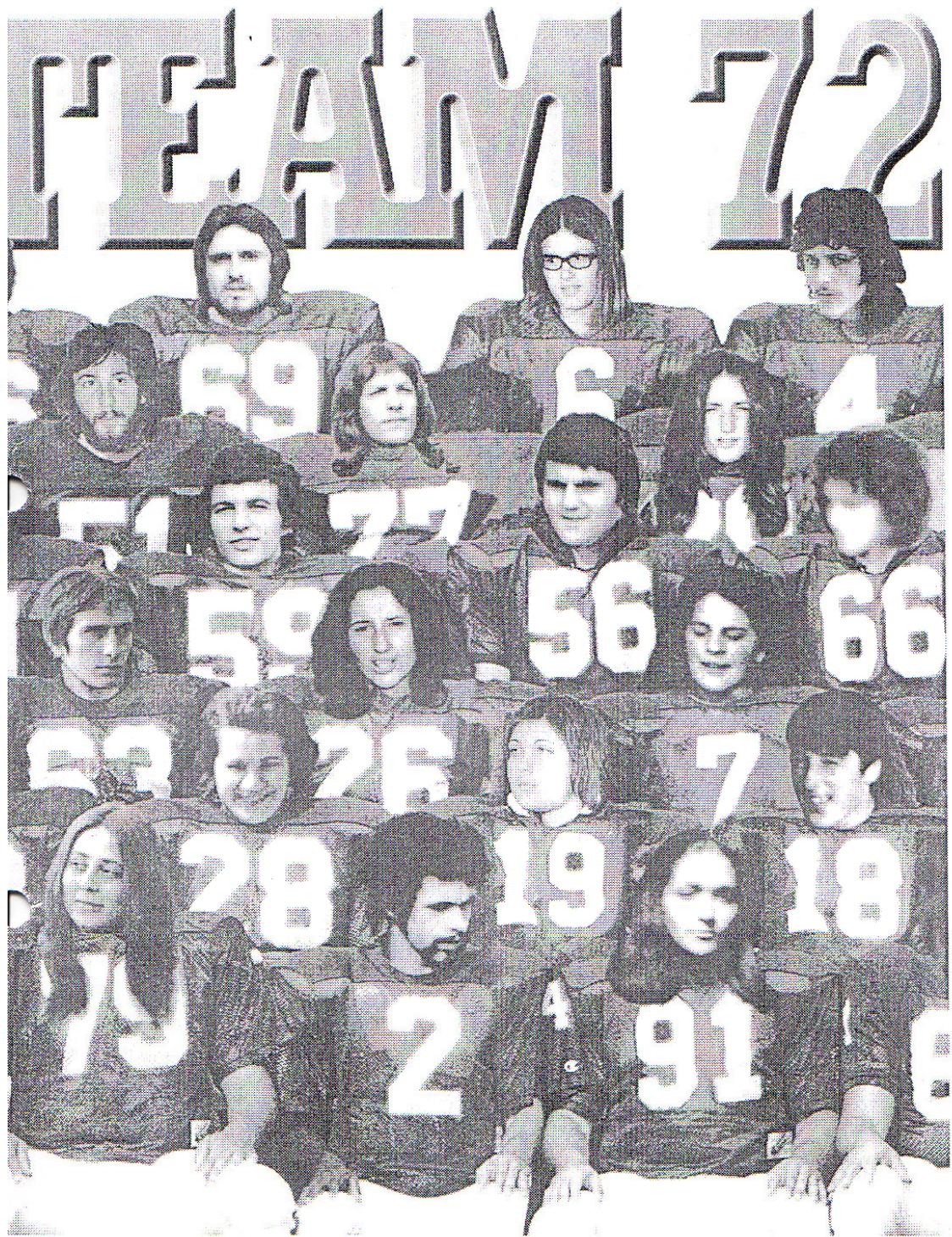
TREĆI RED: Dinko Bjelan, Kažimir Hraste, Katica Padovan, Neno Maračić, Gordana Gazde, Jovica Kresojević, Zdenka Prosen

ČETVRTI RED: Perina Vučković, Vinko Šaina, Nada Pavlović, Ranko Jukić, Nevenka Perić, Božena Banov

PETI RED: Zlata Žanić, Gordana Tvrđić, Jasna Marušić, Goran Borčić, Jadranka Karabatić, Lada Gamulin, Milan Stanić

ŠESTI RED: Josip Kaiser, Vojka Blagajić, prof. Radoslav Dušović, akad. kipar, Ada Burić, Čedo Počnić, Luiza Magazinović

NEDOSTAJU: Daira Dundov, Nada Murgić, Ivica Nižetić, Ružica Sardelić

POĆE KOGOD VONKA!!!

ŠKOLA ZA PRIMIJENJENE
UMJETNOSTI - SPLIT
GENERACIJA 1968 - 1972

Raul Brzic "Bottlehenge" (4. foto)

More, brodi, stine, pržina, ja i jedan polukrepani kučak. Sve odreda prokuvalo. Sunce prži.

Sa bilin strijačon na glavi ležin na šugamanu i vafan pituru. Ma sve mi se čini da će mi prije udrit zvizdan u glavu nego ča ču pocmri. Kroz bužu na strijaču u oko mi je zapeja bokunić od sunca i odma mi pomutija sve ča san skontala za učinit.

Oni pas, ča san ga već spomenila, počeja se micat. Izgleda da neće pustit da ga ova sparina dotoče. Meni je već kasno. Ali ako se ne odlijepi od ove pržine i ako se ne fočan u more, neće mi ni sv. Ante pomoći. Ako je moga oni kučak protiv ove fjake, onda mogu i ja. Spas mi je samo po metra podan nog. Ma, mogu ja to.

Aaa, ča je lipo u ovomen moru!

Ana Car, II. b

Prolice. Podne. Vanka sunce sije ka ludo, a mene polako počinje vataf fjaka. I još to dosadno otkucavanje ure koje mi pritišće mozak: tik-tak-tik-tak. A tako se želin vratiti u prošlost: lito, sunce, more, picigin... Tik-tak-tik-tak. U tomen mračnon raspoloženju postavjan pitanja bez odgovori: Zašto poslin litu ne dođe-lito? Zašto se u školi ne možemo opravdat sa: Znate, bilo je sunce pa mi se ni dalo učiti? Zašto me vata fjaka? Zašto... Tik-tak-tik-tak.

Pogledan oko sebe. Soba je mračna, siva, dosadna. Mislin da će ovi dan prispavat. Tik-tak-tik-tak. Ala, kako mu se da!?

Tihana Mandušić, I. b

Ni me voja od ničesa. Gledan kroz ponistru i ništa ne vidin. Samo mislin kako bi bilo lipo da me bar čagod voja. Barenko da nazoven prijatejicu i š njon pročakulan o sinoćnjen diru. Ma ni me voja ni to. Mater mi je kupila najlipju paštu, a ja je nisan ni pogledala ka ni novine za mlade ča se svi na nji palidu.

Tako san gledala u svit i ništa nisan sinjala. Bacila san u vitar lipu uru vrimena, a ondak me čapa straj: Fjaka je bacanje vrimena i šoldi, a koliko dobrega moš učinit dok te ona drži!

Ma isto jema mrvu gušta u toj fjaki.

Jasmina Delić, II. b

Mario Strmotić "Fjaka" (fotografija)

Jedva san dočeka vikend da učinen ništo sa sebon, a evo me sad:
ne da mi se ništa radit, ležin ka krepan, ne mogu ni mislit. Kad me je to
sunce umelo, dava ga odnija. Cili san se razlijia po ovomen kauču. Niki me
prijateji dolazu zvat. Kako in se da micat, pitan se. Ja in se ne odazivan,
ma je, sad Ću se dizat i ići do ponistre, Ne bi me Bog dignija na noge.

Ta je fjaka gadna stvar. Nemoj se oduprit, moš samo zaspas -
evo, baš ka i ja sad...

FJAKA

Ka nika šparka fleka na biloj koltrini ča se gingolaje na vitru - ona
svojin ujen zamasti moj život. Ura za uron prolazi, a ja san još uvik usrid
rjezina vrtloga iz kojega moj krik ne može izač. Probajen bilo ča reć, ali
justa su mi slabia za taki napor. Samo njezini raslegnuti zwuci ka kroz pribij
ulazidu mi u uši pa me svojin istrošenim konopiman vežu tako slaba, a tako
jako. I cedu me, i susu, a ja patin kad ona smijon svojin prođe kroz moje tlo.
Ondak nestane, bez otisak, bez dokaz ostavijeni, ka sina koju proguta noc.

Karlo Kazinoti, l. a

Darko Benzon, l. b

FJAKA

- Stipe, ojde s menom!
- Ne mogu se ustati s ove šentade, uvatila me fjaka.
- Ašti togai! Molat će te ako digneš debelo meso!
- Ma diga bi se ja da se nisan zalipja.
- Frane side na šentadu do Stipe.
- Znads, Stipe, da nisi ti ni lud, sad se više ni meni ne da dignit.
- Jučer me moja File najdila jerbo nije tila s menom u poje.
- Pa nije ti File konj, oštija!
- Moj Stipe, ona je i boja od konja, samo da nije ove proklete fjake!
- Nije fjaka proletstvo, Frane, svelinja je to, svelinjal
sican se kad je moj pokojni otac ujutro u petu u na tovaru
odija u poje, a ja sam lipsa za njin. Kopali bi do desete ali
jedanajste ure, a poslin marende legli bi ispod smokve do
druge-treće ure. Ondak bi kopali još uru-dvi pa doma.
A mene bi uvatila fjaka samo kad bi titibalo ništo teško
lavorat.
- Je, je, jemaš ti prav, fjaka je svelinja.
- Tek nije frška arija, kad se počelo smrkavat, digla sa šentade.

Marijana Marinčić-Kragić, II. b

- Evata!
- E,
- Jesi li obidva?
- Jesan, otolic.
- E ... oćemo li?
- A ... tribamo.
- Jesi li vaseja vesta?
- A?
- Pita san jesli vaseja vest!
- Nisan, vazeći čemo.
- A jesli ribu iskriza?
- Nisan ... Sidi pa čemo pomalo.
Mandina, daj siće i dva britvulina.
- Jaji, čaje upreklo ...
- A ča čes ...
- A kad čemo?
- Kad pasa ...

Lipi, sparni liti dan. Sidal na grezin dalmatinski škrapan i odmaran
dušu od svake brije i nevaje. Baba se tuži da je sve boli dok toča noge u
pličaku i moli Bogu da jom sol izide one žuje čai je radon stekla.
Tilo mije zakročeno, ruke i noge ka da niman, a pamet je otisla na
pašu. Sunce me dobro užeglo. Jiden mendule i guštan, ča mi više triba.
Kraj mene je sila mater. U očimanju vidin da se odmara, pomozi mu.
staru: Ako koga vidiš da se odmara, pomozi mu.

Nino Smoyer, II. a

Josipa Milišić, I. b